

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

From
the People of Japan

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Вересень 2025 | #24

опитування 10-19 вересня 2025

«Гаряча» тема місяця –

Використання бізнесом інструментів Штучного Інтелекту

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #24 | ВЕРЕСЕНЬ 2025

- У вересні 2025 року загальний індекс Барометру бізнесу продемонстрував зростання до позначки $-6,8^{\hat{+}2,7}$ пунктів, залишаючись у зоні негативних очікувань.
- Негативні настрої переважають у трьох секторах: виробництві ($-6,6^{\hat{+}1,8}$), послугах ($-1,8^{\hat{+}1,9}$) і торгівлі ($-16,2^{\hat{+}4,0}$). Позитивні очікування бізнесу спостерігаються у секторі будівництва і мають помірну тенденцію до посилення ($3,0^{\hat{+}0,8}$).
- Незалежно від розміру бізнесу у всіх категоріях має місце позитивна динаміка. Послаблення песимістичних настроїв спостерігається серед мікро ($-8,6^{\hat{+}2,4}$), малих ($-5,6^{\hat{+}1,9}$) та середніх ($-7,5^{\hat{+}3,6}$) підприємств. Великі підприємства демонструють позитивну динаміку та досягли балансу песимістичних та оптимістичних очікувань ($0,0^{\hat{+}5,3}$).
- Очікування експортерів залишаються несуттєво більш песимістичними, ніж у бізнесу загалом ($-8,7^{\hat{+}1,5}$).
- Результати опитування щодо використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) свідчать, що третина підприємців (33%) не використовує їх і не планує цього робити. Лише 7% наразі не застосовують ШІ, але планують це зробити протягом року, а ще 23% – розглядають таку можливість на горизонті понад 1 рік. У той же час понад третина підприємців (37%) вже використовують інструменти ШІ, з них 27% отримують значний економічний ефект і лише 10% – без суттєвого ефекту.

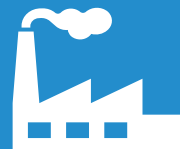
Значення Барометру бізнесу 0 пунктів вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 0 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 0 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ	2024				2025								
	Вер	Жов	Лист	Груд	Січ	Лют	Бер	Квіт	Трав	Черв	Лип	Серп	Вер
ЗАГАЛЬНИЙ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ВИРОБНИЦТВО	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ПОСЛУГИ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ТОРГІВЛЯ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
БУДІВНИЦТВО	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
МІКРОПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
СЕРЕДНІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ВЕЛИКІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ЕКСПОРТЕРИ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

- значення індексу становить понад 10 пунктів
- значення індексу становить від -10 до 10 пунктів
- значення індексу становить менше -10 пунктів

-6,8 ↑ +2,7БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

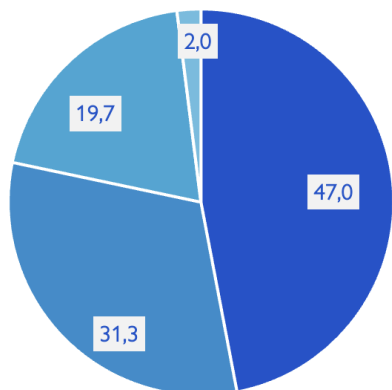
ВИРОБНИЦТВО

-6,6 ↑ +1,8

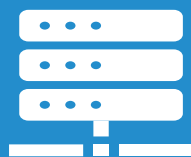
БУДІВНИЦТВО

3,0 ↑ +0,8

Розподіл респондентів за секторами, у %

- Виробництво
- Послуги
- Торгівля
- Будівництво

ПОСЛУГИ

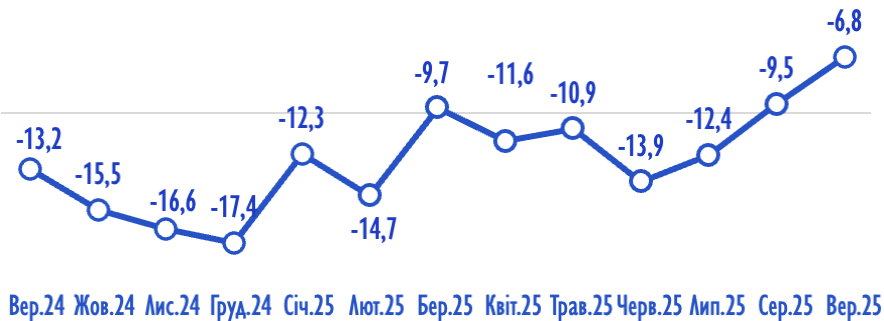
-1,8 ↑ +1,9

ТОРГІВЛЯ

-16,2 ↑ +4,0

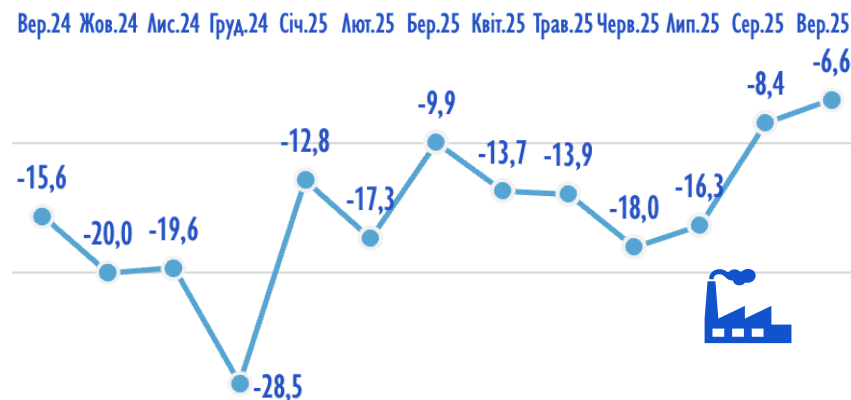
БАРОМЕТР БІЗНЕСУ ЗАГАЛЬНИЙ

-6,8 ↑+2,7

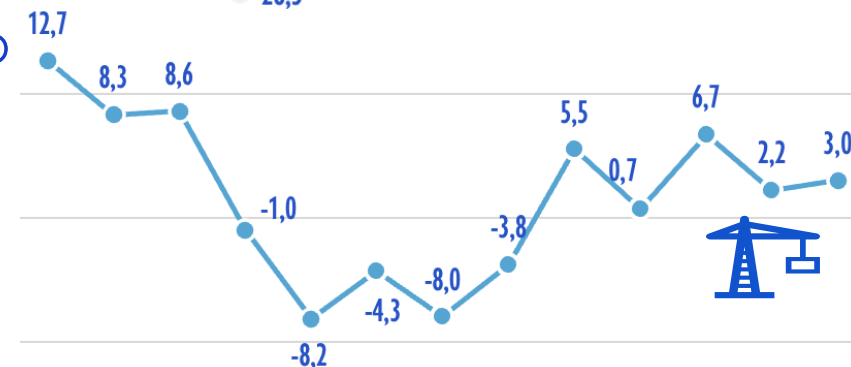
ВИРОБНИЦТВО

-6,6 ↑+1,8

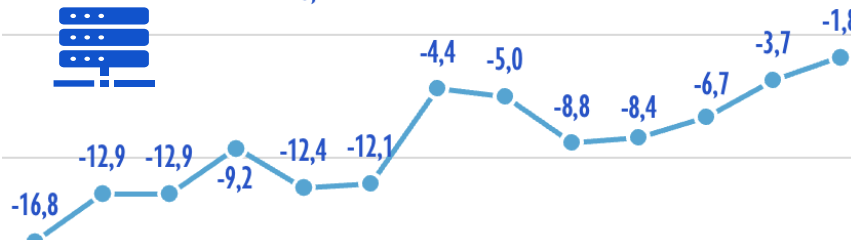
БУДІВНИЦТВО

3,0 ↑+0,8

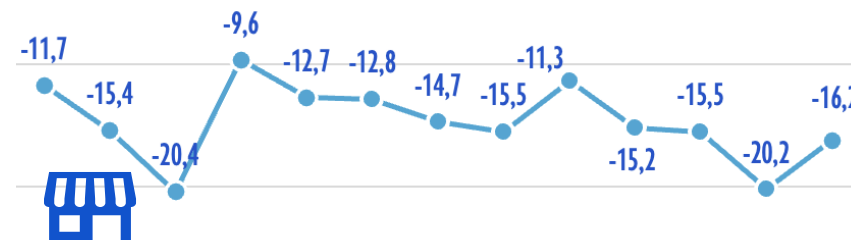
ПОСЛУГИ

-1,8 ↑+1,9

ТОРГІВЛЯ

-16,2 ↑+4,0

Індекси Барометру бізнесу за показниками
у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

У вересні 2025 року загальний індекс Барометру бізнесу продемонстрував зростання на 2,7 пункти до позначки -6,8.

Позитивні очікування бізнесу переважають негативні щодо обсягів наданих послуг чи виконаних робіт (6,4↑+4,5) та потенціалу збільшення цін на власні послуги чи товари (15,4↑+3,1), а також зменшення обсягів невиконаних замовлень (14,7↓-0,8). При цьому в двох перших випадках динаміка позитивна, в останньому – несуттєво негативна.

Інші показники залишаються в зоні негативних очікувань, але мають позитивну динаміку.

Послаблюються песимістичні прогнози щодо зменшення обсягів нових замовлень (-3,0↑+7,5), загальної чисельності працівників (-6,8↑+1,6), експорту товарів та послуг (-6,5↑+4,3) та зростання закупівельних цін і цін підрядників (-45,2↑+0,8), хоча останні і залишаються на надзвичайно низьких рівнях.

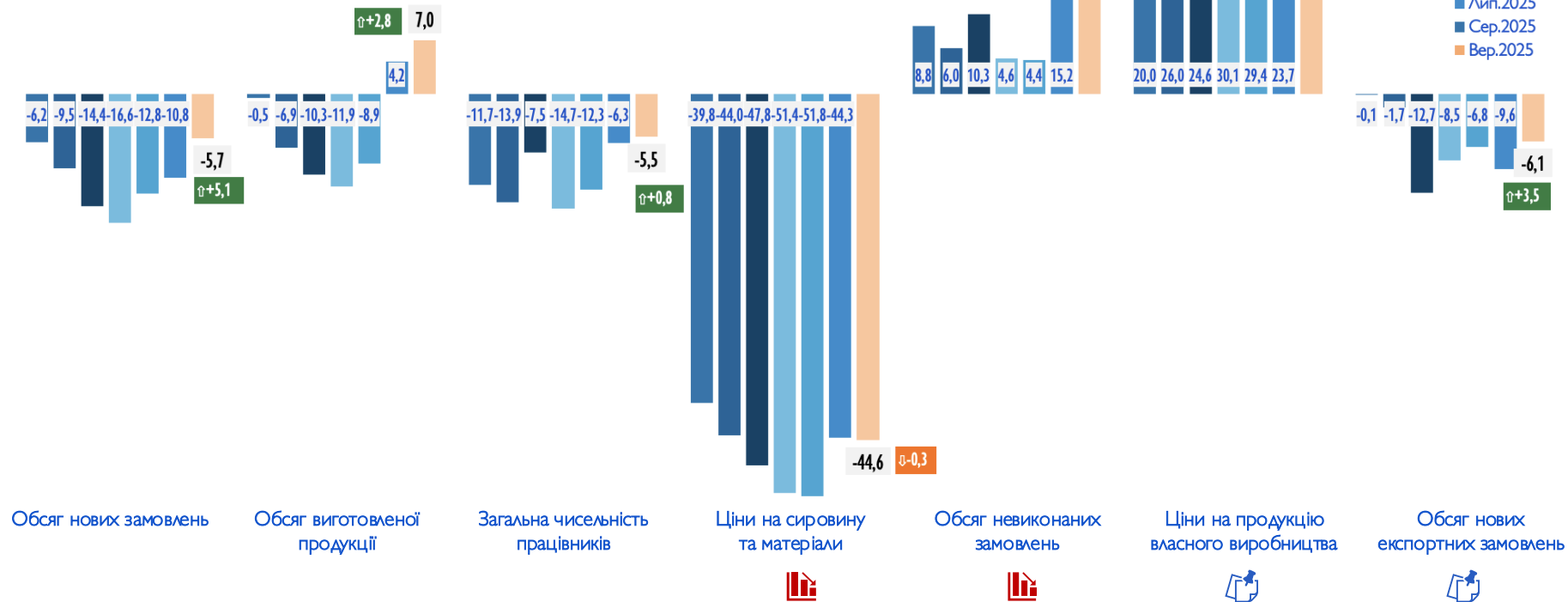
Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

-6,6 \uparrow +1,8 ВИРОБНИЦТВО

Очікування бізнесу сектору виробництва у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

У вересні 2025 року сектор виробництва демонструє певне послаблення негативних прогнозів (-6,6 \uparrow +1,8).

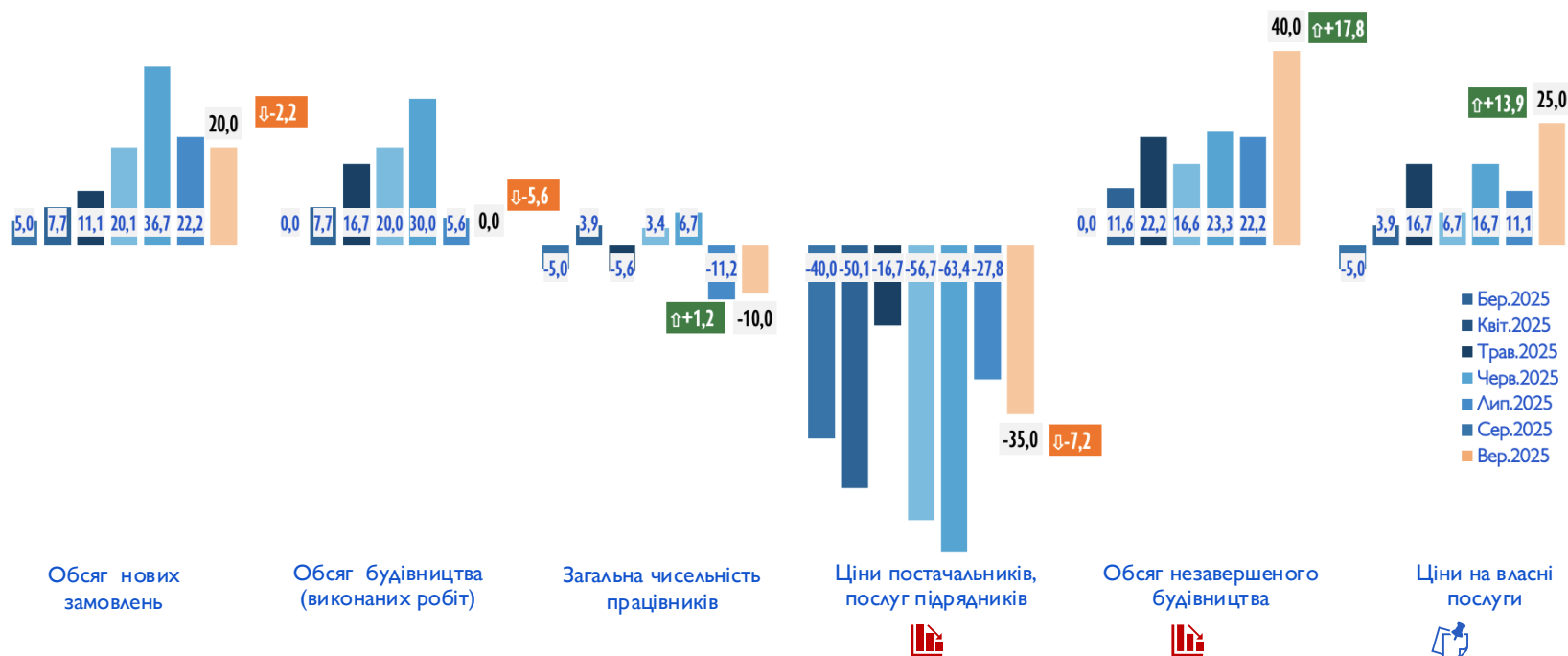
Оптимістичні очікування бізнесу домінують над негативними на тлі позитивної динаміки щодо збільшення обсягів виготовленої продукції (7,0 \uparrow +2,8), зменшення обсягів невиконаних замовлень (16,0 \uparrow +0,8), а також можливостей подальшого збільшення цін на продукцію власного виробництва (25,1 \uparrow +1,4).

Разом з тим, зберігаючи позитивну динаміку, прогнозується несуттєве зменшення обсягів нових замовлень (-5,7 \uparrow +5,1), загальної чисельності працівників (-5,5 \uparrow +0,8), а також обсягів нових експортних замовлень (-6,1 \uparrow +3,5).

Традиційно бізнес очікує подальше зростання цін на сировину та матеріали (-44,6 \downarrow -0,3).

3,0 ↑+0,8 БУДІВНИЦТВО

Очікування бізнесу сектору будівництва у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

У вересні 2025 року підприємства сектору будівництва демонструють помірні позитивні прогнози (3,0↑+0,8).

Позитивні очікування домінують щодо зростання обсягів нових замовлень (20,0↓-2,2) та скорочення обсягів незавершеного будівництва (40↑+17,8) на тлі подальшого збільшення цін на власні послуги (25,0↑+13,9).

Прогнозується, що обсяги будівництва залишаться без змін (0,0↓-5,6).

Незважаючи на певну позитивну динаміку загальна чисельність працівників продовжить скорочення (-10,0↑+1,2) на тлі подальшого зростання закупівельних цін (-35,0↓-7,2).

Очікування бізнесу сектору послуг у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

У вересні 2025 року підприємства сектору послуг демонструють подальше послаблення негативних прогнозів (-1,8 \uparrow +1,9), яке триває 4 місяці поспіль.

Позитивні очікування домінують щодо збільшення обсягів нових замовлень (6,9 \uparrow +8,7), наданих послуг (14,6 \uparrow +2,7), скорочення обсягів невиконаних замовлень (12,4 \downarrow -2,0) на тлі подальшого збільшення цін або тарифів на власні послуги (28,6 \downarrow -0,3).

Загальна чисельність працівників залишиться практично незмінною (-0,1 \downarrow -1,1), а обсяг нових експортних замовлень очікується лише трішки більше рівня попереднього місяця (2,1 \downarrow -0,4).

Незважаючи на певну позитивну динаміку прогнозується подальше зростання закупівельних цін (-42,9 \uparrow +1,1).

Очікування бізнесу сектору торгівлі у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

Індекс Барометру бізнесу сектору торгівлі у вересні 2025 року продемонстрував помітне послаблення негативних настроїв (-16,2↑+4,0), але залишився відносно інших секторів на досить низькому рівні.

Оптимістичні очікування, які дещо послаблюються негативною динамікою, спостерігаються лише відносно зменшення запасів чи залишків товарів для продажу (12,9↓-4,1).

Незважаючи на позитивну динаміку песимістичні настрої відчутно переважають щодо зменшення обсягів закупівлі товарів для продажу (-14,9↑+8,4), товарообігу (-7,2↑+9,3), загальної чисельності працівників (-20,0↑+4,6), торгівельної маржі (-29,9↑+2,3), обсягів продажів іноземним покупцям (-15,6↑+7,2).

Найбільш проблемним питанням залишається подальше зростання закупівельних цін або цін постачальників (-51,6↑+1,8).

-6,8 ↑+2,7

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

-8,6 ↑+2,4

МАЛІ
підприємства
(від 10 до 50 осіб)

-5,6 ↑+1,9

ЕКСПОРТЕРИ

-8,7 ↑+1,5

СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

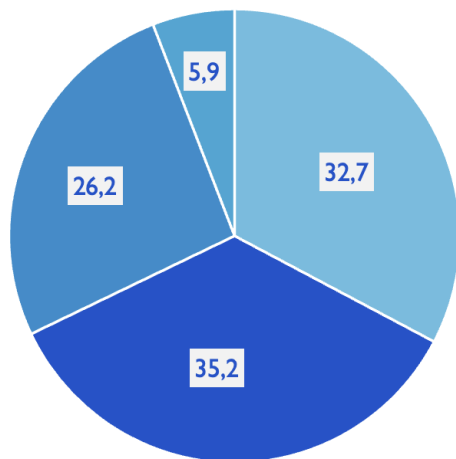
-7,5 ↑+3,6

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

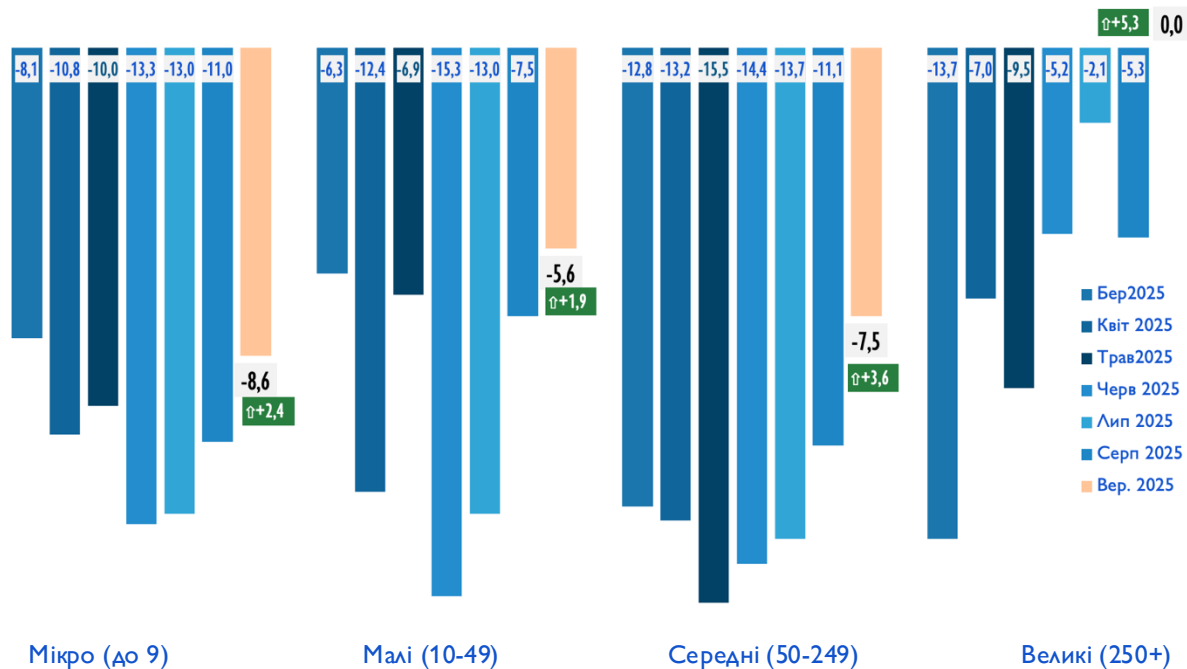
0,0 ↑+5,3

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

Розподіл підприємств - респондентів за розміром компанії, у відсотках

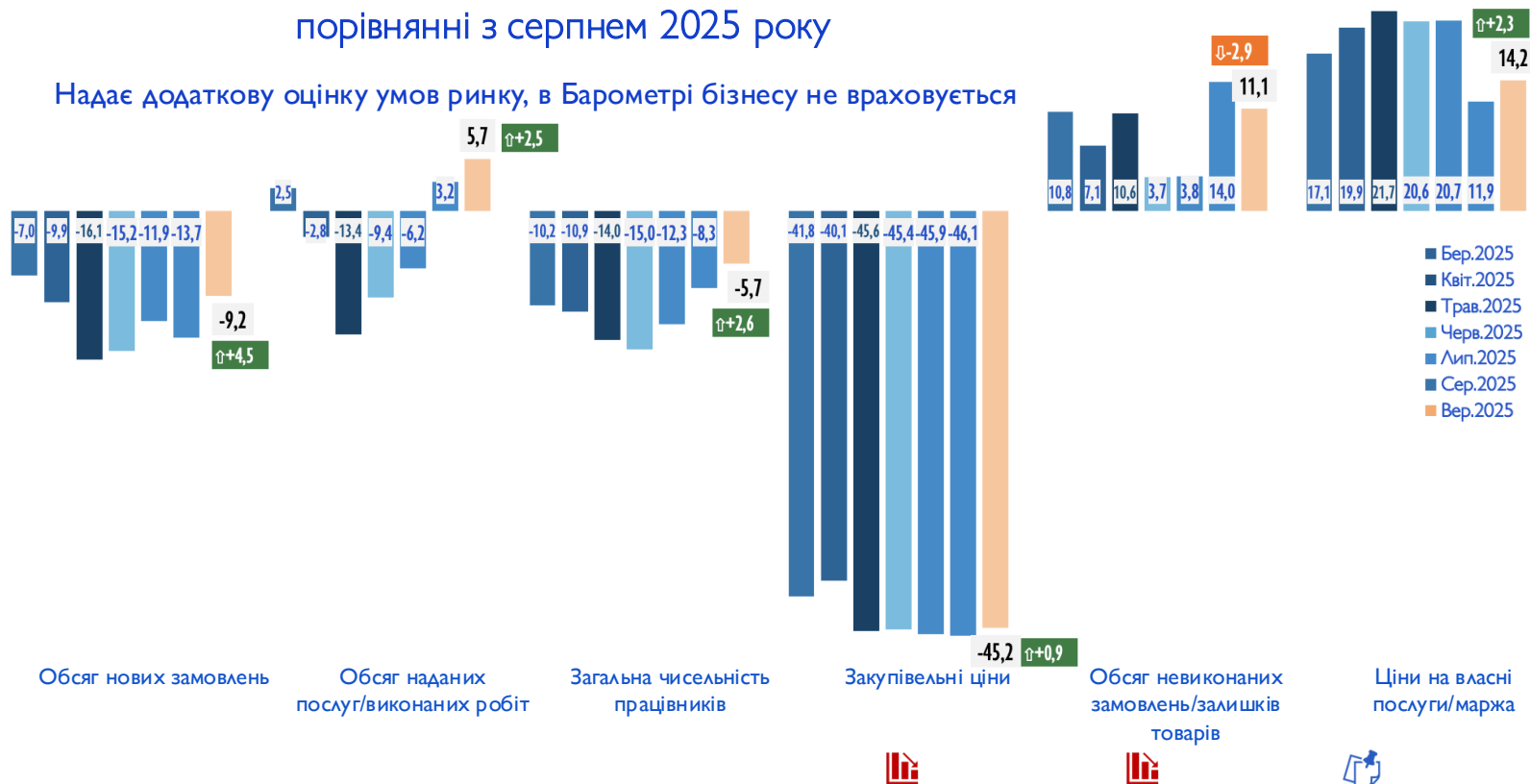
■ Мікро ■ Малі ■ Середні ■ Великі

У вересні 2025 року незалежно від розміру бізнесу у всіх категоріях має місце позитивна динаміка. Але лише великі підприємства досягли балансу песимістичних та оптимістичних очікувань (0,0↑+5,3). Незважаючи на послаблення песимістичних настроїв серед мікро (-8,6↑+2,4), малих (-5,6↑+1,9) та середніх (-7,5↑+3,6) підприємств, вони залишились у межах домінування негативних очікувань.

Очікування експортерів усіх секторів у вересні 2025 року в порівнянні з серпнем 2025 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

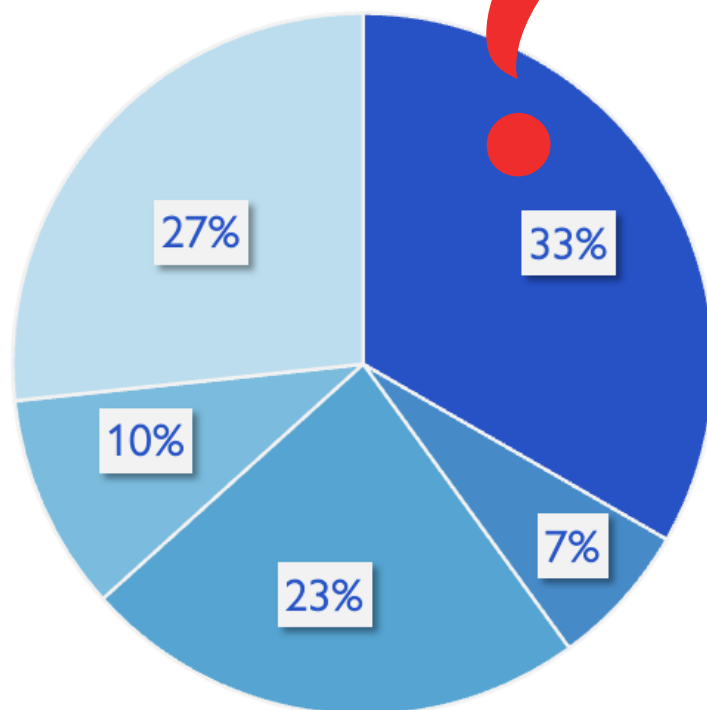

У вересні 2025 року експортери продемонстрували незначне послаблення негативних очікувань (-8,7↑+1,5).

Позитивним є збільшення обсягів наданих послуг (5,7↑+2,5) та зменшення обсягів невиконаних замовлень серед експортерів (11,1↓-2,9) на тлі невичерпаного потенціалу зростання цін на власні послуги (14,2↑+2,3).

Інші показники знаходяться у зоні домінування негативних прогнозів, але динаміка позитивна. Так передбачається зменшення обсягів нових замовлень (-9,2↑+4,5), скорочення загальної чисельності працівників (-5,7↑+2,6) та зростання закупівельних цін (-45,2↑+0,9).

«Гаряча» тема місяця –
Чи використовує ваш бізнес інструменти Штучного Інтелекту?

- Ні, і не плануємо
- Ні, але плануємо у найближчий рік
- Ні, але плануємо на горизонті понад 1 рік
- Так, але суттєвого економічного ефекту не має
- Так, із значним економічним ефектом

**АКТУАЛЬНА
ПРОБЛЕМА****ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ****ДЛЯ БІЗНЕСУ****ДЛЯ ВЛАДИ**

1

Ефективне застосування інструментів ШІ

- Моніторинг нових інструментів ШІ для їх можливого застосування у бізнесі
- Тестування можливостей інструментів ШІ в компанії в межах пілотних проектів
- Моніторинг вітчизняного законодавства щодо застосування ШІ та програм підтримки його використання бізнесом

- Активізація роботи з унормування використання ШІ (наприклад, у межах реалізації WINWIN Digital Innovation Development Strategy 2030)

2

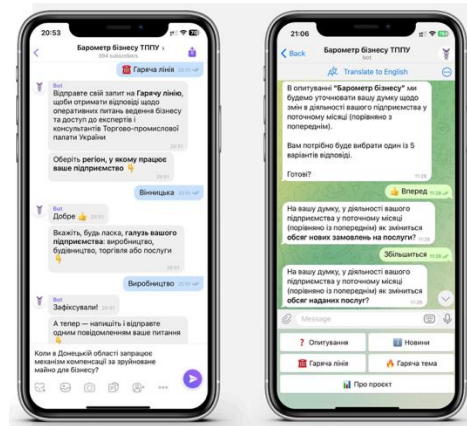
Зростання закупівельних цін або цін підрядників

- Моніторинг цін та диверсифікація постачальників
- Запровадження тендерних процедур та аукціонів
- Укладення договорів з фіксованою ціною
- Оптимізація запасів
- Хеджування через використання таких інструментів як ф'ючерси та опціони
- Вертикальна інтеграція для забезпечення контролю поставки сировини та матеріалів
- Аналіз альтернативних продуктів, матеріалів або технологій для заміни дорожчих ресурсів
- Для імпортерів актуальним є аналіз доцільності інвестицій в локальне виробництво з метою зменшення залежності від імпорту та коливань валютних курсів

- Збереження зваженої грошово-кредитної політики НБУ
- Розширення цільового кредитування вітчизняних виробників
- Забезпечення достатнього рівня залучення зовнішнього фінансування
- Аналіз можливості та доцільності залучення економічних мігрантів у необхідній кількості та необхідної якості для економіки

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги).

Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України.

Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

Барометр бізнесу розраховується за наступною методикою :

$$BB = P1 * 1 + P2 * 0,5 + P3 * 0 + P4 * (-0,5) + P5 * (-1)$$

де:

P1 = % відповідей, які повідомляють про безумовне покращення

P2 = % відповідей, які повідомляють про умовне покращення

P3 = % відповідей, які повідомляють про відсутність змін

P4 = % відповідей, які повідомляють про умовне погіршення

P5 = % відповідей, які повідомляють про безумовне погіршення

- Значення **вище 0** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 0** означає скорочення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **0** вказує на те, що немає змін у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «Закупівельні ціни» та «Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 5 вимірів, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться
- скоріше зменшиться
- без змін
- скоріше збільшиться
- збільшиться